

"Hem de o sarhoş namazsızlar Jön Türk değiller, belki şeyn Türktürler." Bu ifadeyi açıklar mısınız?

"S - Bazı nâs, senin gibi mânâ vermiyorlar. Hem de bazı Jön Türklerin a'mâl ve etvârı pis tefsir ediliyor. Zira bazı Ramazan'ı yer, rakı içer, namazı terk eder. Böyle, Allah'ın emrinde hıyanet eden, nasıl millete sadakat edecektir?"

"C - Evet, neam, hakkınız var. Fakat hamiyet ayrı, iş ayrıdır. Bence bir kalb ve vicdan fezâil-i İslâmiye ile mütezeyyin olmazsa, ondan hakikî hamiyet ve sadakat ve adalet beklenilmez. Fakat iş ve san'at başka olduğu için, fâsık bir adam güzel çobanlık edebilir. Ayyaş bir adam, ayyaş olmadığı vakitte iyi saat yapabilir. İşte, şimdi salâhat ve mehareti, tâbir-i âharla fazileti ve hamiyeti, nur-u kalb ve nur-u fikri cem edenler vezaife kifayet etmezler. Öyleyse, ya maharettir veya salâhattir. San'atta maharet ise müreccahtır. Hem de o sarhoş namazsızlar Jön Türk değiller, belki şeyn Türktürler. Yani fena ve çirkin Türktürler. Genç Türklerin râfızîleridirler. Her şeyin bir râfızîsi var. Hürriyetin râfızîsi de süfehâdır."(1)

Bu paragrafta Batıcı Osmanlı aydınlarının tipik ruh hali analiz ediliyor. Jön Türkler olarak bilinen Batıcı Osmanlı aydınları şiddetli bir şekilde Avrupa müptelasıdır. Aynı zamanda bu tipik aydınlar, kendi milletlerine de derin bir nefret ve düşmanlık besliyorlar. Bunlar bir cihetle Batı medeniyetinin meşru olmayan oğulları hükmündedirler. Bunların fikriyatı ihtilala yatkın ve tahripkâr bir ruh haline sahipler.

Osmanlının son dönemlerinde siyasi hakimiyet bu güruhun eline geçmiş ve Osmanlının yıkılmasında ve dağılmasında önemli bir faktör olmuşlardır. Elbette bu güruhun içinde samimi ve vatan sevgisi ile hareket edenler de vardır. Burada genel bir değerlendirme yapıldığı için, istisnalar kaideyi bozmaz.

Osmanlının yıkılmasından sonra kurulan yeni rejimin banileri de bu Jön Türklerin müdavimleri ve fikirdaşları olduğu için, Osmanlıya karşı bir kin ve intikam vaziyeti almışlar ve alıyorlar. Yani yeni rejim, Osmanlıya karşı kimi zaman inkar, kimi zaman iftira, kimi zaman da sıradan bir nazarla bakmıştır ve bakıyor. Hal böyle olunca, yeni ve objektif bir şekilde tarihe bakış alternatiflerinin geliştirilmesi gerekiyordu. Nitekim yakın zamanda kısmi çalışmalar yapıldı ve yapılmaya da devam etmektedir. İnşallah ileride daha objektif ve doğru bir bakış açısı teşekkül eder ve yeni nesil, geçmişini doğru ve tarafsız kaynaklardan öğrenme fırsatı bulur.

Üstad Hazretleri Jön Türklerin bozuk ve dinsiz kısmına **şeyn Türkler** diyor. **Şeyn** kelime olarak **kötü, yaramaz, kabahat ve ayıplı** demektir. Onların bozuk kısmı jön değil, şeyndir. Yani yaramaz, ayıplı ve defoludurlar. Ama bütün Jön Türklere bu nazarla bakılmaz.

(1) bk. bk. [Münazarat, Sualler ve Cevaplar](#).